

1. UVOD

Cilj rada je prikazati zastupljenost pacijenata sa kranioocerebralnim povredama koji su bili pregledani na prijemnom odjeljenju Klinike za neurohirurgiju UKC-a u Tuzli za period od jedne godine (1.1. – 31. 12. 2013. godine), na osnovu vrste KCP, spolne i dobne strukture, godišnjeg perioda javljanja, etioloških faktora, broja opserviranih, hospitalizovanih i operisanih pacijenata, učestalosti povreda u dječijem dobu, utvrditi ishod operativnih zahvata te definisati ulogu diplomirane medicinske sestre u sprečavanju pojave komplikacija tokom prijema, boravka i postoperativnog toka pacijenata sa KCP.

Metode - pregledani su protokoli sa prijemnog odjeljenja i sve istorije bolesti hospitalizovanih bolesnika. Prikupljeni su podaci o vrsti KCP, spolnoj i dobnoj strukturi, godišnjem periodu javljanja, etiološkim faktorima, broju hospitalizovanih, opserviranih, operisanih, učestalosti povreda u dječijem dobu, ishodu operativnih zahvata i postoperativnom toku pacijenata sa KCP. Podaci su analizirani koristeći retrospektivnu, epidemiološku, deskriptivnu i analitičku statistiku sa tabelarnim i grafikonskim prikazom.

Rezultati - od 875 hospitaliziranih pacijenata, bilo je 258 potresa mozga, 190 nagnječenja mozga, 27 preloma lobanje, 11 preloma baze lobanje, 194 epiduralna hematoma, 163 subduralna hematoma, 11 intracerebralnih hematoma, te 21 udružena teška povreda. Dakle u posmatranom periodu je najviše bilo potresa mozga, zatim epiduralnih i subduralnih hematoma i nagnječenja mozga, znatno manje preloma lobanje, intracerebralnih hematoma te udruženih teških povreda. Značajan broj povreda je u dječijem dobu i dobu adolescencije (82 iz dobne skupine od 1 - 10 godina; 157 iz dobne skupine od 10 - 15 godina; 183 iz dobne skupine od 15 - 18 godina, ukupno 422). Povrede glave najčešće zastupljene kao posledica saobraćajnih nezgoda (231 od 875). Znatno veći broj povreda u dječijem dobu i dobu adolescencije u ljetnim mjesecima, što je vjerovatno rezultat veće aktivnosti djece u tom periodu (igra, sportske aktivnosti, putovanja...), dok je u dobnim skupinama do i iznad 40 godina taj omjer prilično izjednačen zbog same etiologije povreda (saobraćajne nesreće, povrede na radnom mjestu, nasilje...). Od ukupnog broja operativnih zahvata (119), malo ih je bilo sa postoperativnim komplikacijama.

Rezultati postignuti u ovom radu potvrđuju da je organizacija rada na Klinici za neurohirurgiju na visokom nivou s obzirom da je svaki od primljenih pacijenata opserviran u dnevnoj bolnici klinike osim onih sa teškim i udruženim povredama kojima je uspostavljena tačna dijagnoza, a samim tim i ordinirana adekvatna terapija i tretman.